



Vlaams
Parlement

stuk **19-A** (2010-2011) – Nr. 2-K
ingediend op 1 juni 2011 (2010-2011)

Ontwerp van decreet

houdende aanpassing
van de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2011

Verslag

namens de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie
uitgebracht door mevrouw Michèle Hostekint
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jan Penris.

Vaste leden:

mevrouw Griet Coppé, de heer Carl Decaluwe, mevrouw Veerle Heeren, de heer Veli Yüksel;
de heren Chris Janssens, Jan Penris, Wim Wienen;
de heer Filip Anthuenis, mevrouw Mercedes Van Volcem;
de dames Else De Wachter, Michèle Hostekint;
de heer Marc Hendrickx, mevrouw Liesbeth Homans;
mevrouw Patricia De Waele;
mevrouw Mieke Vogels.

Plaatsvervangers:

de heren Robrecht Bothuyne, Tom Dehaene, Dirk de Kort, mevrouw Valerie Taeldeman;
de heer Frank Creyelman, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Christian Verougstraete;
de dames Irina De Knop, Vera Van der Borgh;
de heren Patrick Janssens, Bart Martens;
de heer Bart De Wever, mevrouw Goedele Vermeiren;
de heer Peter Reekmans;
de heer Hermes Sanctorum.

Stukken in het dossier:

- 19-A** (2010-2011) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
– Nr. 2-A t.e.m. 2-K: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
- 12** (2010-2011) – Nr. 1: Evaluatie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
- 17** (2010-2011) – Nr. 1: Algemene toelichting
– Nr. 2: Toelichtingen per programma
- 18** (2010-2011) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- 20** (2010-2011) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

INHOUD

I.	Toelichting door minister Freya Van den Bossche	4
1.	Stedenbeleid	4
2.	Woonbeleid	4
3.	Energie	5
II.	Bespreking in de commissie.....	6
1.	Stedenbeleid	6
2.	Woonbeleid	7
III.	Indicatieve stemming.....	8
	Gebruikte afkortingen	9

Op donderdag 19 mei 2011 behandelde de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie de haar toegewezen onderdelen van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2011. Het betreft de bevoegdheden Energie, Wonen en Steden van mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie.

I. TOELICHTING DOOR MINISTER FREYA VAN DEN BOSSCHE

1. Stedenbeleid

Minister *Freya Van den Bossche* informeert de commissie dat er voor het stedenbeleid drie aanpassingen aan de oorspronkelijke begroting worden voorgesteld.

Ten eerste vormen ‘de inkomensoverdrachten aan vzw’s ten behoeve van initiatieven in het kader van het stedenbeleid’ een nieuwe basisallocatie, met 200.000 euro. De minister herinnert de commissie aan de bespreking van de mediacampagne bij de ‘Thuis in de Stad’-prijs. Net als de meeste commissieleden opteerde de minister toen voor een rechtstreekse ondersteuning van projecten die de stad positief voor het voetlicht plaatsen, veeleer dan dure mediacampagnes te blijven voeren. Deze nieuwe basisallocatie laat toe om rechtstreeks dergelijke initiatieven te financieren.

Een tweede wijziging betreft ‘de inkomensoverdrachten aan vzw’s ten behoeve van gezinnen voor originele en innoverende projecten in steden’. Vorig jaar vond de eerste oproep voor dergelijke projecten plaats. Het budget voor die projecten bedroeg 70.000 euro, genoeg om een drietal projecten te steunen. Maar de oproep kende een enorm succes: er werden liefst 63 projecten ingediend. Het aantal goede projecten overtrof dan ook ruim het beschikbare budget. Daarom wordt dit budget nu drastisch verhoogd tot 220.000 euro. Nog voor de zomer komt er een nieuwe oproep.

Ten derde wordt de begroting voor de ‘Thuis in de Stad’-prijs van 141.000 tot 150.000 euro verhoogd, met andere woorden terug naar het oorspronkelijke niveau. De minister kondigt een kleine aanpassing aan de projectformule aan. Steden kunnen meer projecten indienen en zijn niet langer verplicht die binnen bepaalde thematische categorieën te rangschikken. Een eerste juryfase is voor rekening van de steden zelf, die kunnen bepalen welke projecten ze interessant vinden om van elkaar te leren. Pas in een tweede fase kiest de externe jury de drie prijswinnaars. Er komt dus meer vrijheid, hoewel de minister erop zal blijven toezien dat zowel infrastructurele stadsvernieuwingsprojecten als door vrijwilligers gedragen sociale projecten aan bod blijven komen.

2. Woonbeleid

Het totale budget voor het woonbeleid is ten opzichte van de begrotingsopmaak heel lichtjes toegenomen, deelt de minister mee: met 1,5 miljoen euro of 0,3 percent. De machtingen zijn met 10 miljoen euro verhoogd.

In 2010 heeft het VWF een kleiner bedrag aan obligatieleningen opgenomen dan initieel voorzien. Daar het Vlaamse Gewest 50 percent van de intrestlasten voor zijn rekening neemt, dalen ook de rentesubsidies met ongeveer 6,3 miljoen euro.

Het vastleggingskrediet voor de financiering van de Vlaamse Woonlening stijgt dan weer met 6,7 miljoen euro. De interbancaire rentetarieven zijn gestegen. Op die tarieven wordt het subsidiepercentage gebaseerd voor het programma van de bijzondere sociale leningen van de VMSW. Bij de begrotingsopmaak ging de regering uit van een voorlopig subsidiepercentage van 16,52 percent. Na de aanpassing wordt dat 20,42 percent.

Voorts gaat het betaalkrediet voor de financiering van de bouw en renovatie van sociale huurwoningen met 5,9 miljoen euro omhoog, als gevolg van een sneller dan geraamde indiening van de facturen voor de betreffende werken.

Door de wijziging van het UP-besluit van 1 oktober 2010 kan het betaalkrediet voor de verwervingssubsidies voor 2011 met 1,2 miljoen euro worden verminderd. Bij de aankoop van een grond betaalt de overheid 50 percent, bij het verlenen van een stedenbouwkundige vergunning nog 50 percent. Het betaalkrediet van het aflopende systeem van verwervings-subsidies wordt daarentegen met 1,5 miljoen euro verhoogd, conform de betaalkalender.

De begrotingsaanpassing introduceert een nieuwe basisallocatie voor investeringen in REG en groene warmte in de socialehuisvestingssector. Het budget op deze allocatie bedraagt 4,2 miljoen euro. Een belangrijk aandachtspunt betreft de energiebesparende investeringen in grote sociale woonblokken. Daarvoor is een BVR in opmaak.

Een volgende aanpassing betreft de vastleggingsmachtiging voor het rollend grondfonds. Op 21 januari heeft de Vlaamse Regering officieel beslist dit fonds op te richten om gronden aan te kopen in Vlabinvestgebied en in gemeenten en regio's met hoge grondprijzen. De VMSW zal het fonds beheren, waarvoor initieel een leningsmachtiging van 10 miljoen euro wordt ingeschreven.

In de begroting van het Agentschap Wonen-Vlaanderen treedt ten slotte een overheveling op van een krediet van 1,272 miljoen euro vanuit de basisallocatie met de tegemoetkomingen voor kandidaat-huurders naar apparaatkredieten om een ICT-applicatie uit te bouwen die de dossierbehandeling van het nieuwe Huursubsidiebesluit mogelijk moet maken.

3. Energie

De eerste aanpassing in de energiebegroting situeert minister Van den Bossche in de aanpassing van de energieprestaties van gebouwen. De kredieten van het VEA staan gespreid over de apparaatkredieten en de energiebegroting, respectievelijk in de programma's LA en LE. De handhaving van de EPB-eisen, die in de commissie al vaak tot discussies heeft geleid, is een arbeidsintensief proces van controles, vaststelling van inbreuken en administratieve geldboetes.

Op 17 december 2010 heeft de Vlaamse Regering haar goedkeuring gehecht aan een tijdelijke personeelsuitbreiding. Die moet het VEA vanaf 2011 in staat te stellen om meer dossiers in behandeling te nemen of af te werken met betrekking tot EPB-eisen en -verslaggeving. Daartoe stijgen de apparaatkredieten met 366.000 euro. De budgettaire weerslag wordt volledig binnen de energiebegroting opgevangen. 90 percent van het toegenomen budget zal gaan naar de lonen van de betrokken personeelsleden. Voor het aanloopjaar 2011, waarin de aanwervingen moeten plaatsvinden, is alvast in 75 percent van het budget voorzien. Vanaf 2012 is het voor 100 percent beschikbaar.

Deze maatregel sorteert een positief ESR-effect gezien de extra inkomsten voor het Energifonds, met name uit de administratieve boetes, die voor 2011 op 1,7 miljoen euro worden geraamd. Naarmate de handhaving succes kent en de regel beter wordt gevolgd, zal die opbrengst verlagen, wat op zich een goede zaak is en waardoor de tijdelijke personeelsuitbreiding terug kan worden gereduceerd.

De tweede aanpassing betreft een nieuwe basisallocatie met een eenmalig extra budget om de premiereregeling voor energiebesparende maatregelen in SVK's op een correcte manier te laten uitdoven. Oorspronkelijk was hiervoor 10 miljoen euro voorbehouden in het Energifonds. Met de aanpassing hoopt de minister tegemoet te komen aan de bezorgdheden die herhaaldelijk in de commissie zijn geuit. De verwachting kwam er immers op neer dat het budget in september 2012 op zou zijn.

De nieuwe basisallocatie maakt het mogelijk om alle intussen positief gescreende dossiers waarvoor geen geld meer beschikbaar was, toch te betalen. Na de screening kwamen ongeveer 1000 SVK-woningen in aanmerking voor de premie, maar het budget volstond voor maar 825. Minister Van den Bossche verwacht dat voor de zowat 175 resterende woningen ongeveer 2 miljoen euro nodig zal zijn. De betaalkredieten zijn moeilijk in te schatten daar deze investeringen over verschillende jaren worden gespreid. Daarom wordt nu 1 miljoen euro aan betaalkredieten vastgelegd maar wordt in totaal 2 miljoen euro voor de hele operatie vooropgesteld.

Dit eenmalige extra budget wordt gecompenseerd met het eenmalige overschot op de tegemoetkoming voor kandidaat-huurders, in afwachting van de goedkeuring van het betreffende besluit.

Ten slotte komt er een extra vastleggingsmachtiging van 4,8 miljoen euro op het Energiefonds. De totale geraamde uitgaven voor 2011 uit dat fonds bedragen daardoor 6,4 miljoen euro. Daarmee financiert de regering de energieconsulenten, een actieplan ‘bijna energieneutrale gebouwen’ en de cofinanciering en monitoring van demo- en Europese projecten.

Wat de VREG betreft, is aan de inkomstzijde de dotatie met 14.000 euro verhoogd naar aanleiding van de indexering van de loonkredieten, en met 6000 euro door de verhoogde bijdrage aan de pool der parastatalen. Aan de uitgavenzijde stijgen de heraaemde persoonsuitgaven met 20.000 euro in het kader van de loonindexering en verhoogde pensioenbijdragen.

II. BESPREKING IN DE COMMISSIE

1. Stedenbeleid

De heer *Veli Yüksel* vindt het een goede maatregel om 200.000 euro in te schrijven in een nieuwe basisallocatie voor initiatieven in het kader van het stedenbeleid. Dit zal meer effect sorteren dan de vroegere aanpak.

Ook de verhoging van het krediet voor originele en innoverende projecten ziet het commissielid als een goede maatregel om de steden via steun aan vernieuwende ideeën te bevestigen in hun rol als katalysator van creativiteit.

Vorige week leerde de commissie tijdens een hoorzitting het Kenniscentrum Vlaamse Steden kennen als een heel dynamische organisatie, die er met beperkte middelen en personeel in slaagt de noodzaak aan een stedenbeleid onder de aandacht te brengen. Als de minister het belang van goede voorbeelden aankaart, ziet zij dan een specifieke rol voor dit kenniscentrum? Zal de minister het betrekken bij haar doel om goede en inspirerende praktijken in de steden te verspreiden?

Minister *Freya Van den Bossche* antwoordt dat het Kenniscentrum Vlaamse Steden meewerkt aan zowel het opstellen als het verspreiden van de oproep. Het publiceert de goede projecten op zijn website.

Op zich heeft de heer *Filip Anthuenis* geen enkel bezwaar tegen de budgetverhoging voor innoverende projecten in steden. Het commissielid vraagt welke van de 63 ingediende projecten het nu hebben gehaald. Minister *Freya Van den Bossche* somt ze op:

- het Buda-Kunsteneiland in Kortrijk, een knap designproject;
- het project over ecofietsen van het Kringloopcentrum van Roeselare;
- nieuwe woonblokken op de site van de oude Gentse havendokken.

Gezien de verdrievoudiging van het budget verwacht de minister dat het in de toekomst mogelijk wordt een tiental projecten te subsidiëren. Dat is logisch, aangezien het aantal goede aanvragen de mogelijkheden van het huidige budget ver heeft overtroffen.

2. Woonbeleid

Mevrouw *Patricia De Waele* constateert tot haar tevredenheid dat de betaalkredieten voor sociale huurwoningen met 5,9 miljoen euro stijgen. Helaas liggen de kredieten voor sociale koopwoningen en kavels nog hoger dan de aanpassingen voor sociale huurwoningen. Met andere woorden blijft de focus te zeer op koopwoningen en kavels liggen.

De meerderheid heeft beslist om 50 miljoen euro te reserveren voor een rollend grondfonds. In 2011 is de eerste schijf van 10 miljoen euro beschikbaar. Voor mevrouw De Waele bewijst dit dat de overheid zich als een vastgoedmakelaar begint te manifesteren, zonder duidelijke richtlijnen welke gronden ze zal aankopen en voor welke bestemming. Een dergelijke focus is in het nadeel van de daklozen, de alleenstaanden en de mensen die al jaren vergeefs een sociale huurwoning zoeken.

Er is veel te doen over de samenwerking tussen Wonen en Welzijn en de begeleiding van de kwetsbaarste huurders. Maar in de begrotingsaanpassing is daarvan geen weerslag te vinden. Of zal de welzijnsbegroting die nood opvangen?

Mevrouw *Griet Coppé* gaat in op de verhoging met 50.000 euro van de betalingskredieten voor onderzoek en monitoring. Is dat geld bestemd voor de operationele audit van de sector van de sociale leningen? Kan de minister al een inzicht bieden in de conclusies van die audit? Liggen ze in de lijn van de audit door Inspectie Financiën? Hoe ver staat het met de hervorming van het systeem en de installatie van het enige loket? Werken de VMSW en het VWF voldoende mee aan de hervorming?

Het VOB krijgt meer middelen om een systeem van woningcontroles uit te werken. Hoe wel mevrouw Coppé achter het principe van de verbeterde woningkwaliteit staat, vraagt ze zich af of het VOB wel beschikt over voldoende knowhow.

Het stemt mevrouw Coppé tevreden dat er meer middelen zullen komen voor het huursubsidiebeleid. Hoe ver staat het concreet met de uitwerking van de ICT-toepassing? Vanaf wanneer kunnen de eerste huursubsidies worden uitbetaald?

De nieuwe basisallocatie voor investeringen in REG en groene warmte in de sociale huisvesting mag rekenen op een hoge waardering, daar de energiefacturen maar blijven oplopen en het deels verouderde huurpatrimonium op dat vlak voor enorme uitdagingen staat. Vaak ontbreken dakisolatie en dubbele beglazing. Mevrouw Coppé vraagt de minister een meer gedetailleerde situering van het doel van het extra budget.

Aan mevrouw Coppé bevestigt minister *Freya Van den Bossche* dat de verhoging met 50.000 euro bestemd is voor de operationele audit. De eerste versie van die audit is nu beschikbaar en is naar de betreffende instellingen opgestuurd voor een reactie. Die reactie zal mee in een eindrapport terechtkomen, dat binnen enkele weken beschikbaar zal zijn. Wat de medewerking van VWF en VMSW betreft, meldt de minister dat ze vergaderingen heeft gepland die haar inzicht zullen geven in de houding van deze instanties. Op dit moment blijkt echter uit geen enkel signaal een negatieve instelling.

De huursubsidies kunnen worden geagendeerd op de vergadering van de Vlaamse Regering van zodra er een begrotingsakkoord is. De ICT-applicatie wordt dan onmiddellijk op punt gesteld. Daarvoor is afstemming nodig tussen de VMSW, het Agentschap Wonen-Vlaanderen en de SHM's. Het systeem zal meteen van start gaan als het operationeel wordt, wat inhoudt dat de informatica performant is en voldoende getest. Het is de bedoe-

ling om het hele systeem nog in 2011 op punt te stellen, waardoor de eerste subsidies al in 2012 kunnen worden uitbetaald. Of dat effectief wordt gehaald, hangt af van de vlotheid waarmee de ICT-applicatie kan worden ontwikkeld en van eventuele kinderziektes wordt ontdaan.

Als antwoord op de laatste vraag van mevrouw Coppé, over de investeringen in REG en groene warmte, wijst de minister op een BVR in opmaak, dat bepaalt dat het budget integraal naar dergelijke investeringen zal gaan. De specifieke keuzes zullen afhangen van de specifieke noden.

Mevrouw De Waele peilde naar de budgetten voor de afstemming Wonen-Welzijn. De afspraak is dat Welzijn instaat voor de begeleiding en de financiering daarvan, terwijl Wonen de infrastructuur voor zijn rekening neemt, ook waar die moet worden aangepast aan doelgroepen voor Welzijn.

Aan de verhouding tussen koop- en huurwoningen is niets veranderd ten opzichte van de vastgelegde programmatie, deelt de minister mee. De aanpassingen zijn louter begrotingstechnisch, in functie van de rente. Daarover vraagt mevrouw *Patricia De Waele* wat meer uitleg. Dat betaalkredieten dienen om hogere rentes op te vangen, vindt het commissielid aannemelijk, maar hoe kunnen die hogere rentes van invloed zijn op beleidskredieten? Als ook die worden verhoogd, zou men daaruit toch kunnen afleiden dat het beleid een keuze maakt voor meer koopwoningen en kavels? Minister *Freya Van den Bossche* verduidelijkt dat die verhoging enkel is te wijten aan een subsidiepercentage dat analoog met de rente stijgt.

Mevrouw *Griet Coppé* wil de uiterste tevredenheid van haar fractie uitdrukken over de antwoorden van de minister en voor haar inspanningen op het vlak van REG in de sociale huisvesting.

III. INDICATIEVE STEMMING

Het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2011 wordt indicatief aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Jan PENRIS,
voorzitter

Michèle HOSTEKINT,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

BVR	besluit van de Vlaamse Regering
EPB	energieprestatie en binnenklimaat
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
ICT	informatie- en communicatietechnologie
REG	rationeel energiegebruik
SHM	sociale huisvestingsmaatschappij
SVK	sociaal verhuurkantoor
UP	uitvoeringsprogramma
VEA	Vlaams Energieagentschap
Vlabinvest	Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant
VMSW	Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen
VOB	Vlaams Overleg Bewonersbelangen
VREG	Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
VWF	Vlaams Woningfonds